

KOMENTÁŘ

23. 5. 2023

Vodovody a kanalizace v Jihomoravském kraji v roce 2023

V Jihomoravském kraji bylo v roce 2023 vyrobeno 63,0 mil. m³ pitné vody, z tohoto objemu bylo 85,3 % vyrobeno z podzemní vody. Osoba jihomoravské domácnosti, která je zásobována vodou z vodovodu, v roce 2023 denně odebrala průměrně 89,5 litru pitné vody. Toto množství je v mezikrajském porovnání po Praze a Ústeckém kraji třetí největší. Jihomoravané v roce 2023 zaplatili za metr krychlový pitné vody v průměru 48,47 Kč (bez DPH), za stočné 49,60 Kč (bez DPH). Meziročně se cena vody zvýšila o 12,9 % a cena stočného o 20,0 %.

Vodovody

V jihomoravských provozovnách vodovodů a kanalizací bylo v roce 2023, vyrobeno 63,0 mil. m³ pitné vody. Podíl vody vyrobené z vody podzemní dosáhl 85,3 %. V mezikrajském porovnání je tato hodnota čtvrtá nejvyšší, prvenství drží Olomoucký kraj s 92,1 %. Nejnižší podíl podzemní vody má hlavní město Praha, kde vyrobená pitná voda z podzemních zdrojů tvořila 16,1 % celku.

Z celkového množství vyrobené vody určené k realizaci v Jihomoravském kraji v roce 2023, které představovalo 62,7 mil. m³, bylo fakturováno za 54,9 mil. m³ vody. Z toho domácnosti zaplatily za 38,1 mil. m³ vody, meziroční pokles činil 1,1 %.

V roce 2023 bylo v Jihomoravském kraji zásobováno pitnou vodou z vodovodů 1 165,8 tis. osob, což je 95,3 % osob žijících v kraji. V mezikrajském porovnání se tento podíl pohybuje od 85,6 % v Plzeňském kraji do 100,0 % v Karlovarském kraji a hlavním městě Praze.

Specifické množství vody fakturované celkem, které představuje podíl vody fakturované celkem (domácnostem, průmyslu a ostatním odběratelům) na jednoho napojeného obyvatele na vodovod za den, v Jihomoravském kraji kleslo o 3,5 litru na 129,0 litru. V mezikrajském srovnání se hodnoty tohoto ukazatele pohybují od 111,1 litru za den ve Zlínském kraji do 154,9 v hlavním městě Praze. Jihomoravský kraj se zařadil na čtvrtou pozici.

Specifické množství vody fakturované se domácnostem v Jihomoravském kraji snížilo v roce 2023 proti roku 2022 o 2,6 l na 89,5 l na osobu a den. Nejnižší denní spotřebu mají domácnosti ve Zlínském kraji, kde na osobu připadá 77,1 l, opak vykazují Pražané se spotřebou 103,8 l za den. Spotřeba pitné vody Jihomoravanů je mezi kraji třetí nejvyšší.

Objem tržeb za vodné celkem ve sledovaném období dosáhl 2 659,7 mil. Kč (bez DPH), což je o 11,6 % více proti roku 2022. V krajích České republiky se průměrná cena za 1 m³ fakturované vody v roce 2023 pohybovala od 45,63 Kč v Olomouckém kraji do 62,23 Kč v kraji Ústeckém. V Jihomoravském kraji cena 1 m³ vody činila 48,47 Kč, v roce 2022 to bylo o 5,53 Kč méně.

KOMENTÁŘ

Tab. 1 Základní údaje o vodovodech v Jihomoravském kraji

Ukazatel	Měřicí jednotka	2022	2023	Index 2023/2022
Obyvatelé zásobování vodou z vodovodů	osoby	1 147 941	1 165 821	101,6
Podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů na celku obyvatel	%	96,7	95,3	x
Úpravny vody		155	171	110,3
Délka vodovodní sítě	km	8 118	8 154	100,4
Vodovodní přípojky		289 370	292 372	101,0
Osazené vodoměry		291 923	294 248	100,8
Kapacita vodojemů	m ³	498 895	499 899	100,2
Kapacita zdrojů podzemní vody	l/sec	3 641	3 649	100,2
Voda vyrobená celkem	tis. m ³	63 117	63 022	99,8
z toho z vody podzemní	tis. m ³	52 690	53 734	102,0
Voda vyrobená určená k realizaci ¹⁾	tis. m ³	62 926	62 711	99,7
Voda fakturovaná pitná celkem	tis. m ³	55 483	54 872	98,9
z toho pro domácnosti	tis. m ³	38 580	38 091	98,7
Voda nefakturovaná celkem	tis. m ³	7 443	7 839	105,3
z toho ztráty vody v trubní síti	tis. m ³	6 273	6 813	108,6
Specifické množství vody fakturované celkem	Vosobu/den	132,4	129,0	97,4
Specifické množství vody fakturované domácnostem	Vosobu/den	92,1	89,5	97,2
Vodné celkem ²⁾	tis. Kč	2 382 428	2 659 739	111,6
Cena vody ²⁾	Kč/m ³	42,94	48,47	112,9

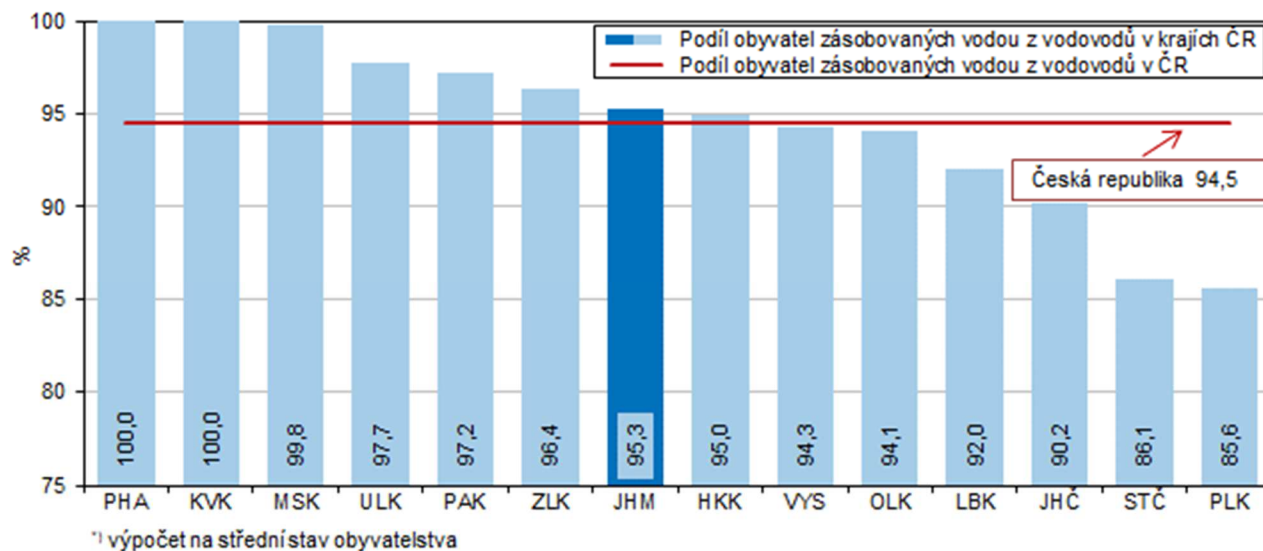
¹⁾ množství vyrobené vody ve vlastních vodohospodářských zařízeních po připočtení množství vody převzaté od jiného provozovatele vodovodu případně od jiných organizací a odečtení množství vody předané jinému provozovateli

²⁾ bez DPH

Objem vody nefakturované v Jihomoravském kraji v roce 2023 dosáhl 7 839 tis. m³, a to je o 5,3 % více proti roku 2022. Také ztráty vody v trubní síti se meziročně zvýšily o 8,6 % na 6 813 tis. m³ v roce 2023. Podíl ztrát vody v trubní síti na objemu nefakturované vody se v mezikrajském porovnání pohybuje od 74,6 % v Moravskoslezském kraji do 93,8 % v hlavní město Praze, v Jihomoravském kraji hodnota tohoto ukazatele dosahuje 86,9 %. V Jihomoravském kraji v trubních sítích se v roce 2023 ztratila desetina vyrobené vody určené k realizaci. Tato hodnota je v mezikrajském porovnání třetí nejnižší, nejvyšší ztráty vykazuje Ústecký kraj, a to 22,3 %.

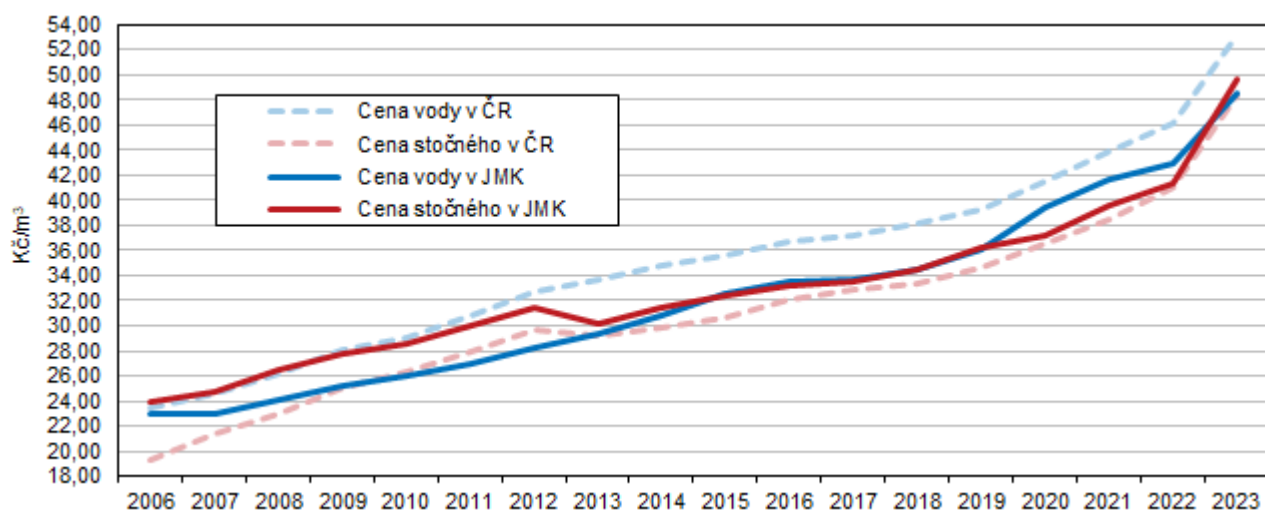
KOMENTÁŘ

Graf 1 Podíl obyvatel¹⁾ zásobovaných vodou z vodovodů podle krajů v roce 2023

Délka vodovodní sítě je v Jihomoravském kraji v mezikrajském porovnání druhá nejdelší a činí 8 154 km, prvenství drží kraj Středočeský s 11 934 km. V provozu bylo 292,4 tis. vodovodních přípojek a počet osazených vodoměrů dosáhl 294,2 tis. kusů.

Graf 2 Vývoj ceny vody a stočného v Jihomoravském kraji a v České republice v letech 2006 až 2023

KOMENTÁŘ

Kanalizace

V roce 2023 žilo v Jihomoravském kraji 1 115,4 tis. osob v domech napojených na kanalizaci odpadních vod, tj. 91,2 % celkového počtu obyvatelstva. Počet osob bydlících v domech napojených na kanalizaci ústící do čistírny odpadních vod dosáhl 1 094,4 tis. osob. Délka kanalizační sítě byla prodloužena v roce 2023 proti roku předchozímu o 61 km na 6 002 km a počet kanalizačních přípojek byl meziročně navýšen o 3,7 tis. kusů na 269,5 tis. kusů.

V roce 2023 kanalizací oteklo 60,5 mil. m³ odpadních vod, která byla tvořena z 62,7 % splaškovými vodami, z 24,4 % vodami průmyslovými vč. ostatních a z 12,9 % zpoplatněnými srážkovými vodami.

V čistírnách odpadních vod bylo celkem vyčištěno 83,5 mil. m³ vody. Převažující část čištěných vod jsou vody splaškové, a to 44,8 %, 17,7 % představují vody z průmyslové a ostatní činnosti a zbývající část, tj. 37,5 %, připadá na vody srážkové (balastní). Do vodních toků bylo v Jihomoravském kraji v roce 2023 vypuštěno 85,6 mil. m³, což je o 10,1 % více než v roce 2022.

Tab. 2 Základní údaje o kanalizacích v Jihomoravském kraji

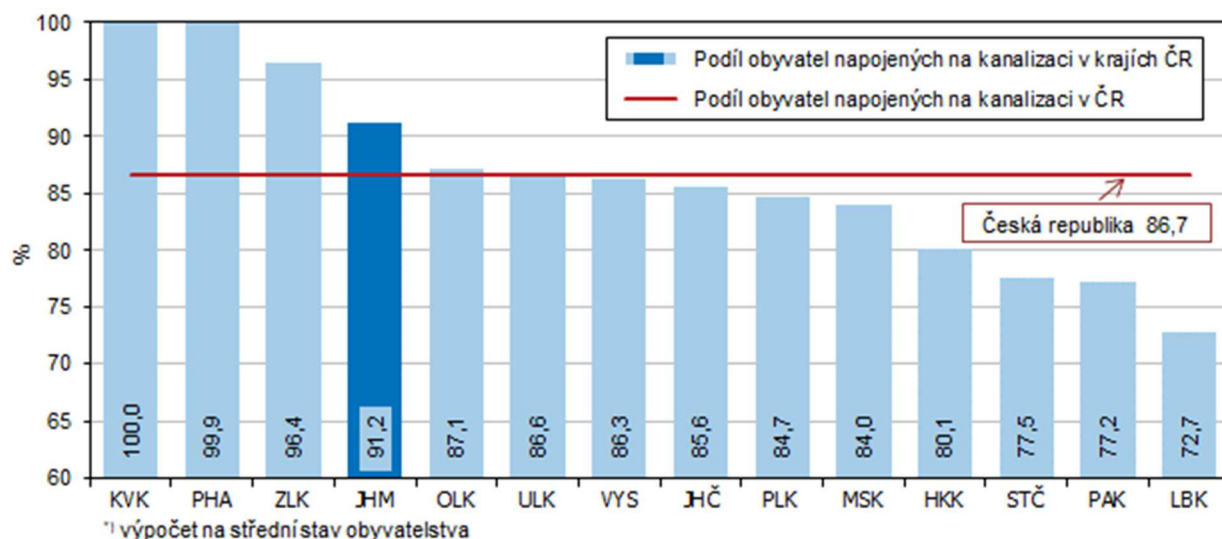
Ukazatel	Měřicí jednotka	2022	2023	Index 2022/2021
Obyvatelé bydlící v domech napojených na kanalizaci	osoby	1 091 347	1 115 415	102,2
Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci na celku obyvatel	%	92,0	91,2	x
Obyvatelé bydlící v domech napojených na kanalizaci s ČOV	osoby	1 070 408	1 094 363	102,2
Délka kanalizační sítě	km	5 941	6 002	101,0
Kanalizační přípojky		265 723	269 470	101,4
Vypouštěné odpadní vody do kanalizace celkem	tis. m ³	61 167	60 509	98,9
z toho splaškové	tis. m ³	38 108	37 963	99,6
Podíl čištěných odpadních vod z vod vypouštěných do kanalizace ¹⁾	%	99,0	99,0	x
Čištěné vody celkem	tis. m ³	74 648	83 527	111,9
v tom: splaškové	tis. m ³	37 574	37 460	99,7
průmyslové a ostatní	tis. m ³	15 153	14 750	97,3
srážkové (balastní)	tis. m ³	21 921	31 317	142,9
Voda vypouštěná do vodních toků celkem	tis. m ³	77 739	85 573	110,1
Stočné celkem ²⁾	tis. Kč	2 528 657	3 001 486	118,7
Cena stočného ²⁾	Kč/m ³	41,34	49,60	120,0

¹⁾ v obou případech se jedná o vody bez vod srážkových

²⁾ bez DPH

KOMENTÁŘ

Graf 3 Podíl obyvatel¹⁾ trvale bydlících v domech napojených na kanalizaci podle krajů v roce 2023

V Jihomoravském kraji představoval podíl čištěných odpadních vod z vod vypouštěných do kanalizace (jedná se o vody bez vod srážkových) 99,0 %, což je o 1,3 procentního bodu více v porovnání s celorepublikovým průměrem.

Tržby za stočné v Jihomoravském kraji v roce 2023 dosáhly 3 001,5 mil. Kč (bez DPH), což je o 472,8 mil. Kč více proti roku 2022. V mezikrajském porovnání se průměrná cena za 1 m³ odváděných odpadních vod pohybovala od 37,72 Kč v Kraji Vysočina do 56,79 Kč v hlavním městě Praze, cena stočného 49,60 Kč v Jihomoravském kraji je pátá nejvyšší.

Čistírny odpadních vod

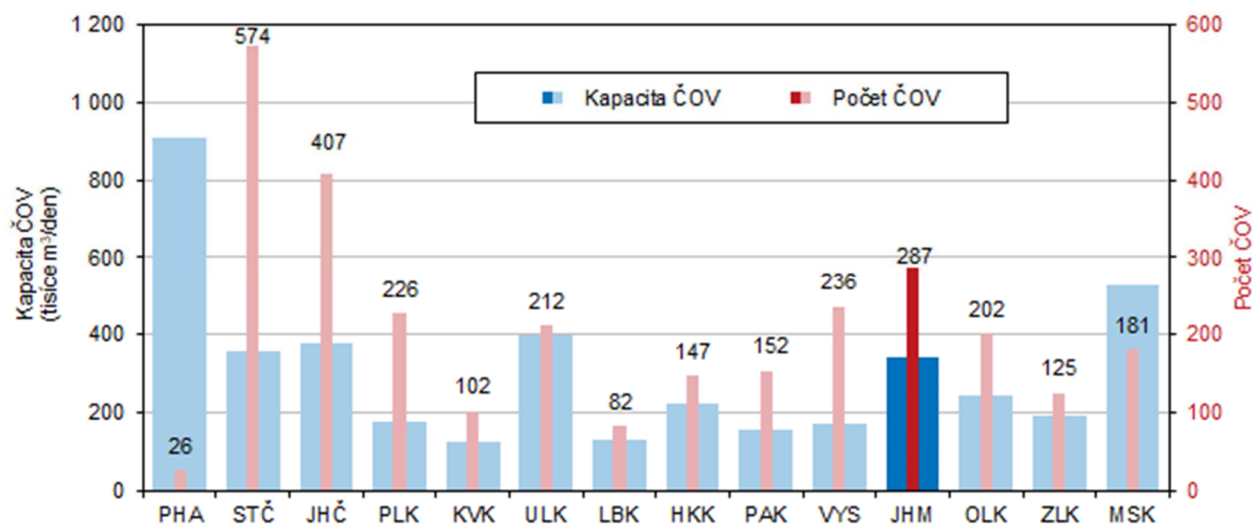
Celková kapacita 287 jihomoravských čistíren odpadních vod v roce 2023 činila 341,6 tis. m³ za den a provozy čistíren odpadních vod vyprodukovaly 17,7 tis. tun sušiny. Z celkového objemu kalů bylo 76,0 % zkompostováno, 9,0 % objemu kalů bylo spaleno, 5,4 % zneškodněno přímou aplikací a rekultivací a 0,8 % vyvezeno na skládky.

Tab. 3 Základní údaje o čistírnách odpadních vod v Jihomoravském kraji

Ukazatel	Měřicí jednotka	2022	2023	Index 2023/2022
Čistírny odpadních vod		279	287	102,9
Celková kapacita ČOV	m ³ /den	339 827	341 606	100,5
Kaly produkované v ČOV celkem	tuny sušiny	18 054	17 659	97,8
z toho zneškodněno: přímou aplikací a rekultivací	tuny sušiny	1 113	958	86,1
kompostováním	tuny sušiny	12 179	13 417	110,2
skládkováním	tuny sušiny	156	149	95,5
spalováním	tuny sušiny	2 959	1 598	54,0

KOMENTÁŘ

Graf 4 Čistírny odpadních vod a jejich kapacita podle kraje v roce 2023

Kontakt:

Bc. Zuzana Švehlíková
Krajská správa ČSÚ v Brně
e-mail: zuzana.svehlikova@czso.cz
tel.: 542 528 230